MAANDBLAD
van de vakbond
leerkrachten aruba

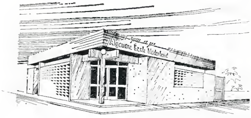
5e JAARGANG
december 1974
10

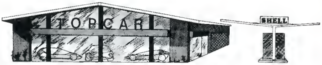
enquête lerarenopleiding

latent taaltalent

Algemene Bank Nederland

Algemene Bank Nederland

TOPCAR
SHELL

you'll never have to walk again with a DATSUN from TOPCAR
you'll never have to walk again with a DATSUN from TOPCAR

5e JAARGANG no. 10

DECEMBER 1974

vorm no. 10

redactie:

j. jutten, mej. j. polak,
mevr. g. kraai, a. vrolijk
redactieadres:
paradera 82
bank:
a.b.n., banknr. v. 62583
t.n.v. "vorm"
layout:
r. en j. de graaff
tekeningen:
j. g. m. strick
drukkerij:
v.a.d. (offset)
abonnementen (op aruba alleen voor
personen buiten het onderwijs):
f. 15,—per jaar

*

hoofdbestuur v.l.a.:

DAGELIJKS BESTUUR:

g. a. herrera, *voorzitter*
h. weustink, *vice-voorzitter*
mej. m. b. croes, *secretaresse*
a. engelbrecht, *penningmeester*
a. vrolijk, *2e secretaris*
mej. j. francis, *2e penningmeesteres*

COMMISSARISSEN:

mej. m. winklaar,
comm. voorbereidend onderwijs
mevr. j. aalbers,
comm. basisinderwijs
mevr. w. andres,
comm. basisonderwijs
mej. t. pengel,
comm. buitengewoon basisonderwijs
r. lemminga,
comm. mavo/etao
mej. e. dowling,
comm. nijverheidsonderwijs
j. autsema,
comm. vwo/hbo

bestuursadres:
p.o.b. 582, oranjestad
vergaderplaats:
commercial building, wilhelminastr. 40,
tel. 4219; v.l.a.-leden die hier willen
vergaderen kunnen de sleutel op het
kantoor afhalen.
banken:
banco popular antiliano v-224-1
algemene bank nederland v-62503

DE V.L.A NA DE

MARATHON

Op zaterdag 23 november 1974 heeft de V.L.A. de langste vergadering uit zijn geschiedenis beleefd: ruim zeven uur vergaderen (een zeer dubieuze mijlpaal), met als afsluiting het aanvaarden van een motie van de ex-voorzitter, waarin het beleid van het hoofdbestuur t.a.v. de lerarenopleiding in zijn totaliteit tot en met de vergaderdatum goedgekeurd werd.
Het hoofdbestuur heeft op donderdag 28 november j.l. de buitengewone a.l.v. geëvalueerd, en is zoals dat hoort, er niet voor teruggedeinsd de vinger op de zere plekken te leggen.
Natuurlijk waren er ook positieve punten te bekennen. Op de eerste plaats de enorme opkomst van de leden, terwijl het deze keer eens niet ging om een centenkwestie, maar om een onderwijskundig onderwerp, waar men zich gelukkig nauw bij betrokken voelt; dat zo'n 120 leden aan het eind van de vergadering nog aanwezig waren, en eveneens de betrokkenheid bij het onderwerp: de lerarenopleiding.

deze maand:

BIJ DE VOORPLAAT:

Ook in 1975 zullen we op de ingeslagen weg: het centraal stellen van het antilliaanse kind, voortgaan.

Het hoofdbestuur vindt het natuurlijk zeer betreurenswaardig dat de motie niet eerder in stemming gebracht is, maar dat bracht nou eenmaal de procedure met zich mee. Van diverse kanten heeft men het hoofdbestuur het verwijt gemaakt het voorstel-Van de Hans niet in stemming te hebben gebracht. De heer Ciro Stamper heeft de vergadering, verwijzend naar artikel 36, lid 3 van het huishoudelijk reglement, trachten duidelijk te maken dat het hoofdbestuur gemachtigd is een bepaald voorstel niet in stemming te brengen, als de draagwijdte van een dergelijke beslissing niet te overzien valt.
Mevrouw Van de Hans wilde dat de vergadering zich uitsprak voor of tegen de huidige lerarenopleiding op Aruba. Wat zouden de konsekwenties zijn geweest als de vergadering vóór gestemd zou hebben? De V.L.A. zou dan beslist hebben dat de Antilliaanse lerarenopleiding op Aruba draait, terwijl men op Curacao nog in onderhandeling is, waarbij één van de akkoordpunten juist zó luidt: "De inmiddels gestarte opleiding op Aruba mag geen precedentwerking uitoefenen op de opleiding op Curacao". Een stemming-vóór zou betekend hebben een instemmen met de desintegratie van het onderwijs op de Nederlandse Antillen. Heeft de vergadering de draagwijdte van deze beslissing overzien? Wat zou de konsekwentie zijn van een uitslag tegen de opleiding op Aruba?
De V.L.A. zou dan o.a. moeten eisen dat de huidige opleiding onmiddellijk wordt stopgezet. Heeft de vergadering de draagwijdte van deze beslissing overzien?

De motie-Croes luidde als volgt:

"Leden van de V.L.A., in vergadering bijeen in Kas di Kultura op zaterdag 23 november 1974, keuren het beleid van het hoofdbestuur voor wat betreft de lerarenopleiding in zijn totaliteit goed".

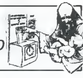
Deze motie houdt in een goedkeuring van HET BELEID, en de heer Richard Harms heeft ter vergadering terecht opgemerkt dat een motie van vertrouwen in het beleid gemakkelijk kan verkeren in een motie van wantrouwen. Was de motie-Croes afgewezen, dan stond het hoofdbestuur maar één ding te doen: opstappen. De opleiding op Aruba was blijven doordraaien, de onderhandelingen op Curacao zouden ongestoord doorgaan. Een nieuwe a.l.v. zou dan een nieuw bestuur moeten kiezen dat een nieuw beleid t.a.v. de lerarenopleiding zou moeten uitstippelen. Hoe het ook zij: het voorstel-Van de Hans zou de V.L.A. in een onmogelijke positie gebracht hebben de motie-Croes niet.

U hebt inmiddels via de pers (zie Amigoe, d.d. 30 november 1974) kunnen vernemen dat het hoofdbestuur als zelfstandige partner wenst te worden toegelaten tot de onderhandelingen op Curacao. Deze stap leek het hoofdbestuur een logische konsekwentie van de buitengewone a.l.v. De eerste reakties op ons verzoek waren uitermate gunstig. De minister van onderwijs en de minister-president hebben inmiddels hun instemming betuigd, evenals de V.L.C. De voorzitter van de commissie van goede diensten bleek helaas met vakantie, zodat zijn reaktie op zich zal laten wachten.
Het hoofdbestuur is ervan overtuigd dat het een positieve bijdrage zal kunnen leveren aan de onderhandelingen, om te zorgen dat de Antilliaande lerarenopleiding zowel op Aruba als op Curacao naar de letter en naar de geest van het na te streven akkoord verwezenlijkt zal worden.
Moge ik u allen namens het hoofdbestuur Prettige Kerstdagen en een Gelukkig Nieuwjaar toewensen. Dat onze Vakbond van Leerkrachten in het komende jaar de noodzakelijk eenheid binnen zijn gelederen zal kunnen herstellen teneinde volop te gaan werken aan uiterst belangrijke projekten als bijvoorbeeld de invoering van het Papyamentu op de basisschool, en de aanzet tot vernieuwing van ons hele onderwijssysteem, is de vurige wens van uw tijdelijke voorzitter.

De heer Ciro Stamper

BON PASCU Y UN FELIZ ANYA NOBO

tekst: g. a. herrera
foto's: r. de graaff

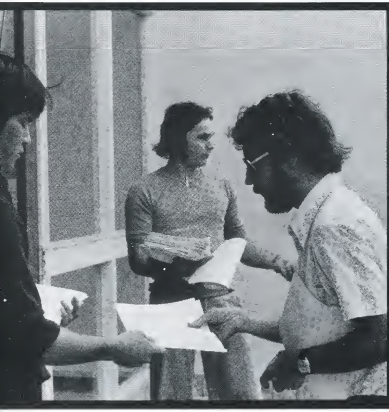
BUITENGEWONE ALGEMENE LEDENVERGADERING 23 NOVEMBER, GROOTSTE VERGADERING SINDS JAREN

●

Bij de ingang werd van regeringszijde informatie verstrekt.

Tijdens de pauze werd druk gebruik gemaakt van de mogelijkheid schriftelijk vragen in te dienen.

Aan het hoofdbestuur van de V.L.A.
Geacht bestuur,
Ondergetekenden, allen lid van de V.L.A. wensen zo spoedig mogelijk een buitengewone algemene ledenvergadering van de V.L.A.
Op deze ledenvergadering wensen we maar één agendapunt, n.l. de lerarenopleiding. We wensen tijdens deze vergadering duidelijk ingelicht te worden over de standpunten van beide partijen. Ons, leden is n.l. nog niet gebleken waar de knelpunten zitten. We hopen dat dan op het einde van de vergadering een gemotiveerde stemming vóór of tegen kan plaatsvinden.

v.l.a-leden STEUNEN bestuur inzake lerarenopleiding

Bovenstaand verzoek, gevolgd door 108 handtekeningen, was de aanleiding tot de buitengewone algemene ledenvergadering van 23 november. Niet alleen was het de grootste vergadering in zeker vier jaar, het was ook de langste. Buchi, gefeliciteerd. De vergadering werd bezocht door plm. 250 personen (we kunnen niet precies zijn omdat een aantal mensen de presentielijst niet tekende) en duurde van half elf 's morgens tot 6 uur 's middags.
De 108 handtekeningenzetters wensten meer informatie over de lerarenopléiding.
Hoe is dat mogelijk, als er net een vergadering over dat onderwerp geweest is, waarop iedereen de gelegenheid had alles te vragen; als er in het verleden al diverse vergaderingen over dat onderwerp geweest zijn; als de kranten er bol van hebben gestaan; en als er een urendurend debat op de televisie heeft plaatsgevonden waar beide partijen aan het woord zijn geweest?
Natuurlijk, informatie kan er nooit genoeg zijn, maar het lijkt duidelijk dat het merendeel van de 108 niet tevreden was met de stemming van 24 okt. j.l., waarbij 66% van de vergadering zich uitsprak tegen de lerarenopleiding zoals die op Aruba van start is gegaan. Dat ze er niet tevreden mee waren blijkt uit de laatste zin van hun verzoek: "Wij hopen dat dan op het einde van de vergadering een gemotiveerde stemming vóór of tegen kan plaatsvinden".
Daarmee beweerden ze dus dat de 70 leden (drs. Vogelzang noemde hen in zijn artikel "gehersenspoeld") die op de vergadering van 24 okt. aanwezig waren, ongemotiveerd gestemd hebben. Waarom zou je anders willen stemmen over iets waarover al gestemd is?
De vergadering in dit verhaal op de voet volgen is een ondoenlijke zaak. Bovendien werd

tekst: j. jutten

●

foto's: r. de graaff

"HET GAAT OM HET REDDEN VAN ONS ZELFRESPECT ALS ANTILLIAAN"

er niet veel naar voren gebracht dat niet al eens eerder gezegd of geschreven werd. Of zoals een van de leden opmerkte: "Meneer de voorzitter ik zit nu al uren en uren te luisteren maar ik hoor niets nieuws, bent u van plan nog lang zo door te gaan?"
Daarom zal ik mij beperken tot het weergeven van een aantal uitspraken die om de een of andere reden opmerkelijk waren. Uiteraard een subjectieve zaak, maar daar is nu eenmaal niets aan te doen. Bovendien: onze kolommen staan open voor ieder die wil reageren.
Namens de regering werd de informatie verstrekt door de heren: F. M. van Drie, I. van Kraay en J. Welmers; namens de vakbonden door: J. Veeris, Y. Evertsz, Ch. Da Costa Gomez, D. Hoevertsz en P. E. Croes.

NIET DE MINISTER

Eddy Croes (over de inspraakkwestie): "Het moet duidelijk zijn dat het hier niet gaat om de persoon van welke minister dan ook, want iedere beslissing die tot nu toe genomen is m.b.t. de lerarenopleiding is een regeringsbeslissing geweest. En in die regering zitten 8 Curacaoenaars en 5 Arubanen".

"Wij mogen als vakbond nimmer accepteren dat beslissingen of veranderingen binnen het onderwijs, die fundamenteel zijn voor het onderwijs, van buiten opgelegd worden. Nu gebeurt het met de lerarenopleiding, morgen gebeurt het met de invoering van een of andere spelling die wij onderwijskundig of didaktisch niet verantwoord achten, de volgende dag gebeurt het met het wel of niet invoerem van een voertaal etc. etc. De beslissingen moeten van ons komen".

GEEN LICHT

F. Van Drie: "Het spijt mij dat u de minister zelf niet heeft uitgenodigd, want hij zou zijn beleid moeten verdedigen, wij zijn alleen maar adviseurs, wij maken niet het beleid uit".

"Het probleem is daar begonnen waar de adviseurs eisen begonnen te stellen. Meneer de voorzitter ik geloof dat u het ook niet zou accepteren als uw adviseurs eisen zouden gaan stellen. Adviseurs zijn er om te adviseren en daarmee is het afgelopen. Maar de heren namen het niet en begonnen acties te voeren".

"Het toeval wilde dat de minister bizonder op de hoogte was van de lerarenopleiding technisch onderwijs. Wij organiseren regelmatig lezingen en in de tijd dat er nog geen sprake van was dat Croes ooit minister zou worden, hadden wij hem gevraagd een serie lezingen te geven. Dat was uitstekend. Toen zaten we nog in de huishoudschool te San Nicolas. We komen daar aan, maar er is geen licht. De adjunct-directeur zei: "Jullie krijgen die school niet, ik heb het licht uitgedraaid". De studenten waren zo kwaad, dat ze zeiden: "Nu gaan we de lezing toch houden". Gelukkig was het volle maan (gelach in de zaal), de stoelen werden naar buiten gehaald en Croes heeft zijn lezing toch gehouden. Hij wist dus al van de lerarenopleiding af".

EDDY CROES: "Het enige wat u op dit moment kunt doen is: uw volledige en morele steun geven aan het beleid van het bestuur gevoerd tot nu toe".

●

FRANS VAN DRIE: "Het spijt mij dat u de minister zelf niet heeft uitgenodigd".

OVER HET ONTSLAG VAN DE COMMISSIE

(...) "De strijd begint zo hard te worden, er komt zoveel in de krant, men gaat zo te keer, dat de minister genoodzaakt is zijn adviseurs te ontslaan. De minister heeft met meer zaken rekening te houden dan met een paar adviseurs".
(...) "De opleiding hoort naar de studenten te gaan, de studenten niet naar de opleiding".
(...) "Salariskosten bij plan Arends 47%, in het rapport V.L.C.-V.L.A. is dat 79 à 80%".

OVER DE BESPREKINGEN

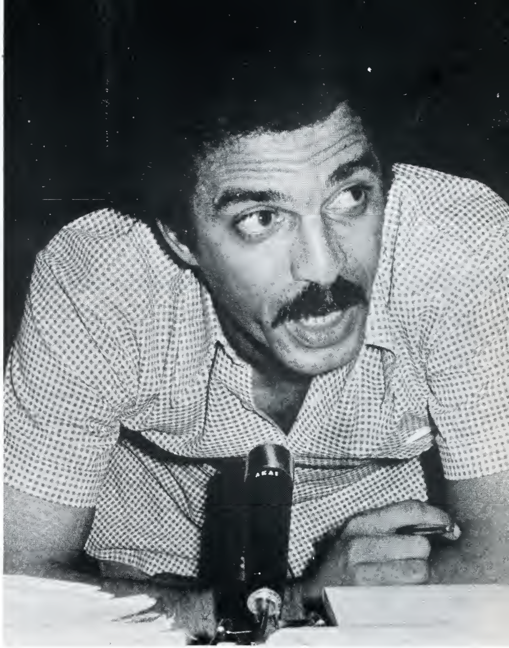
Cova zei: "Er is nooit afgesproken dat het b.c. van Aruba inspraak zou krijgen over iets wat op Curacao zou gebeuren. Wij hebben niets te maken met de lerarenopleiding van Aruba. Als wij hier tot een akkoord komen, zullen wij dat Aruba meedelen, maar dat houdt niet in dat er weer een vergadering komt met de bestuurscolleges om dit te gaan veranderen". "Ook meneer Herrera zat in die vergadering en die heeft dat gewoonweg geslikt". (verbaasd gezicht van de voorzitter, gelach in de zaal).

ANTILLIANEN GENEGEERD

Veeris: "De lerarenopleiding op Curacao is inderdaad nog niet gestart, hoe erg dat ook is, maar dit komt omdat de vakbond inspraak zinvol vindt voordat men ergens mee begint en niet wanneer men onderweg is.
(...) In een dergelijke zaak is het principieel vertrouwen te hebben in je eigen deskundigen; daarvoor zijn ze deskundigen, of zijn we het allemaal?

Wat deze zaak nog principiëler maakt is het volgende: het is voor het eerst in de Antilliaanse geschiedenis en in een tijd waarin wij de onafhankelijkheid voor de deur voelen staan, dat binnen het kader van ontwikkelingshulp eigen Antilliaanse deskundigen zich zijn gaan oriënteren in het buitenland, om vanuit hun referentiekader als Antilliaan, de ervaringen en wetenschap van elders te verwerken en vast te proberen te leggen in een eigen Antilliaanse opleiding. De inbreng van deze Antillianen is systematisch genegeerd. Het is heel vreemd en telkens hebben we er op gelet om een sprankje hoop te kunnen opdoen of het tóch anders lag, maar telkens als er geadviseerd moest worden, bleven de Antillianen weg uit de groep meepraters en waren het niet-Antillianen die een beslissende stem hadden. Erger is dat een niet-Antilliaan, in een kort tijdsbestek — misschien wel in één porchemiddag — een lerarenopleiding in mekaar flanst, waar wij nu zo lang over moeten pra-

ten. Het meepraten van de Antilliaanse deskundigen gebeurt nú pas en alleen op Curacao; dit na een heftige strijd, waarbij de vakbond op Curacao gesteund is geweest door alle leden, door grote aantallen ouders en door alle collega-deskundigen aldaar. Van de 22 punten van discussie is akkoord bereikt op 19 punten. Dit is het resultaat van overleg en inspraak dat veel te laat plaats vindt".
(...) "Naar ons inzicht is de lerarenopleiding volgens plan-Arends er eentje die mensen aflevert die zeker kunnen functioneren binnen het bestaande onderwijssysteem, waarvan we allemaal overtuigd zijn dat er ontzettend veel aan moet veranderen".
(...) "Wij hebben nooit geëist dat de minister alleen dat mocht uitvoeren wat de bonden of de adviseurs voorstonden. In het rose plan hebben de adviseurs en de bonden een schema aangegeven waarin men laat zien dat men in een *dialoog* met de onderwijswereld tot een definitieve vorm van de opleiding wilde komen. Nu trachten we deze dialoog in een zeer beperkte kring met de regering en de adviseurs af te ronden. Hiermee wilde ik illustreren *dat flexibiliteit een principieel punt is bij de vakbonden*".
(...) "We gaan met een opleiding beginnen die *geheel nieuw* is voor de Antillen. We willen deze zo professioneel mogelijk opzetten, met gebruikmaking van ervaringen elders maar wel op onze eigen manier. We willen de programma's zelf ontwikkelen, al maken we veel gebruik van buitenlands deskundig materieel en we wilden de opleiders eens goed laten voelen dat ze opleiders moeten wórden. *Al draaien pedagogische akademies al jaren, daarmee is nog niet gezegd dat alle daaraan verbonden docenten opleiders zijn.* Als we nu met een nieuwe opleiding beginnen en we hebben de tijd de daaraan verbonden docenten opleiding-minded te maken, dan willen we daarvoor de tijd nemen en kunnen dus niet van de ene dag op de andere starten met een opleiding waar noch de docenten, noch de programma's op voorbereid zijn.

YUBI EVERTSZ: "Als Arubaan van geboorte voel ik mij verplicht u te zeggen dat ik niet hier gekomen ben om in te gaan op emotionele politieke kreten."

VRAAG EN ANTWOORD

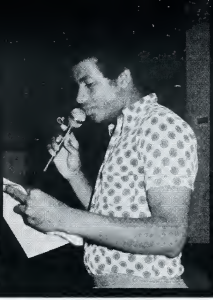
Eddy Croes: "Wij kennen geen Arubaanse lerarenopleiding, maar een lerarenopleiding op de Ned. Antillen".
(...) "Wanneer er van de andere kant wordt gesteld dat de V.L.C. de V.L.A. of Aruba niet meer bij de besprekingen wilde hebben, dan is dat niet juist. Wij zelf hebben afgehaakt van Curacao, om precies te zijn op 18 aug. j.l. De V.L.A. heeft zichzelf teruggetrokken".

Vraag: Welke zijn de punten waarover nog geen akkoord bereikt is?
F. v. Drie: "1e Het punt van de 36 lesuren, of dat naar 30 moet.
2e Het punt of er afgestudeerd kan worden alleen maar op twee MO-A-niveaus, of dat iedereen op eigen niveau af kan studeren.
3e Onder welk bestuur komt de opleiding".

Yubi Evertsz: "Het is een grote leugen wanneer hier verteld wordt, dat de minister van te voren op de hoogte was van onze plannen. Nooit, en ik benadruk dat, nooit heeft de minister kennis genomen van de zaken waarover wij het willen hebben, n.l. het opzetten van een Antilliaanse lerarenopleiding".
(...) Voorz.: "Men graait naar de microfoon, blijkbaar zijn er meer leugens verkocht".
Harms, (punt van orde): "Het verbaast mij dat ik commentaar van de voorzitter hoor op de antwoorden van de regeringsadviseurs in de trant van: "Is dat alles wat u zich herinneren kunt, nou hm, en op een volgende vraag; Nou ik hoop dat de vragensteller met dát antwoord tevreden is en nu net weer: blijkbaar zijn er nog meer leugens verkocht en zo, zijn er misschien nog leugens?" (krachtig applaus). Ik wil graag antwoord op de vraag: Moeten wij de vragen stellen aan het bestuur, of hebben wij hier een eerlijk forum?

F. v. Drie: "Als er uit het overleg weer helemaal iets nieuws zou komen en wij komen ineens met allerlei nieuwe begrotingen met allerlei nieuwe posten, dan zal dat wel weer een jaartje duren. En of de Nederlandse regering dat zal goedkeuren, ja, dat zal er van af hangen, daar kan ik geen antwoord op geven".

Vraag aan de heer Veeris: Weet je wat ik me afvraag? *Waarom jullie als Antilliaanse deskundigen, uitgezonden door de Antilliaanse regering, het zo moeilijk hebben om jullie Antilliaanse opleiding door de Antilliaanse regering geaccepteerd te krijgen.* (gelach, applaus).
Veeris: "Uit de hele vraag spreekt het woord: Antilliaans, en dat is nou precies een der twee kernen van de strijd van de vakbond. Ik heb u er al op gewezen dat het bizondere van dit conflict is geworden, dat men Antilliaanse deskundigen opzij zet, om, zonder verdere vorm van procedure t.o.v. die Antillianen, in te gaan op adviezen van niet-Antilliaanse deskundigen. Dit wordt bovendien versterkt bij de voortzetting van de overlegfase, waarbij wij wederom als regeringsadviseurs Nederlanders, niet-Antillianen ontmoeten i.p.v. Antillianen. Heel vreemd. Onze moeilijkheid is niet dat het Nederlanders zijn, we zijn blij dat Nederlanders bereid zijn ergens aan mee te werken. *Onze moeilijkheid is wel dat, staande voor de onafhankelijkheid, deze regering niet beseft dat hij zijn eigen mensen een stukje zelfwaardering moet meegeven.* Hij spreekt zich wel uit hier en daar over zijn

eigen mensen als zijnde krukken en dat geeft alleen maar problemen. Het gaat ons juist om het redden van ons zelfrespect als Antilliaan. Dit ziet de regering niet blijkbaar, anders was het niet zo gelopen".

F. v. Drie (over de full-timers): "Ik vraag me af of wij een full-time geschiedenisdocent kunnen nemen voor 6 uur per week. We kunnen hem natuurlijk wat laten begeleiden, we kunnen ook nog wat anders aan hem toespelen en zo zouden we hem full-time kunnen maken. Maar wat moet ik dan met die aardrijkskundeman? Dan moet u niet vergeten dat wij op de Antillen geen docenten hebben die het hele gebied van de aardrijkskunde of het gehele gebied van de geschiedenis beheersen. *Als we op de hele Nederlandse Antillen één of twee deskundigen hebben voor de Antilliaanse geschiedenis, mogen we in onze handen wrijven. Moeten we nu één docent full-time aanstellen of kunnen we niet beter experts op een bepaald gebied aantrekken?* Het moet natuurlijk niveau houden en economisch verantwoord zijn. Over 5 jaar is het project afgelopen en zitten we met een systeem dat we zelf moeten betalen".

Frank Zaandam (rondvraag): "Ik wil de mensen achter de tafel die hun standpunt uiteen hebben gezet hiervoor hartelijk bedanken en stellen dat het voor mij zéér, zéér duidelijk is dat de lerarenopleiding volgens de ideeën van de vakbond qua inhoud wezenlijk verschilt van het plan-Arends en ik sta volledig achter het voorstel van de vakbonden". (applaus)

Harms: "Als ik beide partijen beluister zowel V.L.A. als V.L.C., dan wordt de huidige opleiding op Aruba niet beschouwd als een Antilliaanse opleiding. Er wordt gesproken over: "cursus" en: "aktenopleiding"; als dat zo is, dan verbaast het me dat de V.L.A. helemaal niets doet. We hebben te snel het Antilliaanse van de lerarenopleiding los gelaten. Ergens op de Antillen start een opleiding en ineens wordt dat gedeelte van de Antillen waar de opleiding is gestart, losgelaten en heeft helemaal niets meer in te brengen. Ik vind dat wij erop moeten hameren dat wij erbij *moeten* zijn".

Tot zover de informatie.

STEMMING

Maar nu de stemming; waar bleef de aangevraagde stemming? Dat is een verhaal apart.

In de oproep voor de vergadering schreef het hoofdbestuur nog: "Het hoofdbestuur hoopt op uw aller aanwezigheid, omdat er in de aanvraag voor deze vergadering is gesteld dat er een stemming zal plaatsvinden. Dit betekent dat de stemming op de komende vergadering bindend is voor de V.L.A." Gezien deze woorden is het niet vreemd dat de leden benieuwd waren naar de uitslag van die stemming. Maar tijdens de vergadering bleek onverwachts dat het bestuur niet bereid was om tot stemming over te gaan. Dit kwam voor het eerst tot uiting n.a.v. de motie van Frère Arnold. Van achter de bestuurstafel werd toen gesteld dat de motie van Frère Arnold een genomen beslissing in een algemene vergadering zou herroepen.

"Dit bestaat ten ene male niet. Die beslissing is genomen door de meerderheid van de toen aanwezige leden van de V.L.A. Die mening blijft bestaan, dat kan niet anders", aldus Eddy Croes, die er nog aan toe voegde: "Laten we alsjeblieft niet tegen de statuten gaan handelen".

Na de statuten nog eens doorgelezen te hebben is het ondergetekende niet duidelijk welk artikel Eddy Croes bedoelt.

Voorzitter Herrera: "De afgetreden voorzitter heeft gemeend — en ik ben het in wezen met hem eens — dat wij in deze materie al een beslissing genomen hebben en dat wij die niet moeten herroepen".

In de rondvraag vroeg Frank Zaandam nog eens expliciet naar de bewuste stemming: "Als ik het goed begrepen heb, hebben de aanvragers van deze vergadering erbij gevraagd uiteindelijk te gaan beslissen of de

V.L.A.-vergadering voor of tegen de lerarenopleiding is. Gaat dat door of blijft de beslissing van de vorige vergadering gelden, definitief?"
Voorzitter: "Dat hangt natuurlijk van de leden af. Wel hebben wij getracht er op te wijzen dat een stemming op dit moment erg inopportuun zou zijn".
F. Zaandam: "Dus de vorige beslissing blijft geldig?"
Voorzitter: "Ja". Opgewonden gemompel in de zaal. Enige mensen staan op en vertrekken.
Geruime tijd later komt mevr. Van de Hans aan de beurt in de rondvraag: "Meneer de voorzitter, ik wou graag vragen naar een stemming. U heeft al gezegd dat er geen stemming zal plaats vinden, maar ik wil nog een keer graag vragen naar een stemming".
Voorzitter: "Een stemming? Waarover mevr. Van de Hans?"
Mevr. Van de Hans: "Of de V.L.A.-leden voor of tegen de huidige lerarenopleiding zijn".
Voorzitter (lange tijd zwijgen): "Mevr. Van de Hans, het is geen motie, het is een stemming die u vraagt".
Inderdaad, maar ze had ook helemaal niet gezegd dat ze een motie had. Weer wordt er gezwegen, gemompeld, gehoest, er hangt spanning in de zaal.
Eddy Croes neemt het woord: "Ik geloof dat wij nooit of te nimmer kunnen stemmen of wij voor of tegen de huidige lerarenopleiding zijn. U hebt gehoord dat er besprekingen aan de gang zijn op Curacao. De resultaten zijn nog niet bekend. Wel is er een cursus draaiende op Aruba en daar hebben we ons al tegen uitgesproken". (M.i. was het duidelijk dat mevr, Van de Hans "deze cursus" bedoelde toen ze sprak over de huidige lerarenopleiding, j.j.). *"Wij zijn tegen* de gang van zaken met betrekking tot deze cursus, zoals die op het ogenblik draaiende is, ja. Het enige wat u op dit moment kunt doen is: uw volledige en morele steun geven aan het beleid van het bestuur gevoerd tot nu toe, of het beleid afkeuren staande deze vergadering. Ik geloof niet dat er meer mogelijkheden zijn, want ik laat me beslist niet verplichten aan een stemming deel te nemen tegen de huidige lerarenopleiding die niet bestaat". Wederom gemompel.
Voorz.: "Ik zou aan mevr. Van de Hans na deze uitleg van de heer Croes willen vragen of u hiermee vrede kunt hebben".
Mevr. Van de Hans: "Nee, ik ben nog niet tevreden".
Hier werd verder niet op ingegaan; de stemming kwam niet.
Wat wel kwam, was een motie van Eddy Croes. De tekst daarvan was als volgt:

De V.L.A.-leden in vergadering bijeen op 23 nov. 1974 in Kas di Kultura, keuren het beleid van het hoofdbestuur voor wat betreft de lerarenopleiding in zijn totaliteit tot heden goed.

Vóór deze motie stemden 71 leden, tegen: 31, blanco: 2 en 1 stem was ongeldig. In percentages uitgedrukt: 67,6% stemde vóór deze motie, dat is 1,9% meer dan er voor de motie van 24 okt. werd uitgebracht.
De voorzitter reageerde als volgt op de uitslag: "Het bestuur dankt de leden die gezien de uitslag van de stemming hun vertrouwen hebben uitgesproken in het beleid van het hoofdbestuur. Het hoofdbestuur is er geen tegenstander van dat de opleiding op Aruba voorlopig blijft doordraaien, maar zal er wel op toezien dat na het akkoord op Curacao de opleiding op Aruba bijgestuurd wordt".

ACHTERGRONDEN

Deze vergadering had verschillende achtergronden, waarvan er twee in ieder geval duidelijk uit de verf kwamen. In zijn inleiding zei voorzitter Herrera het volgende: "Het hoofdbestuur heeft zich afgevraagd wat de achtergrond is van deze handtekeningenaktie. Is het betrokkenheid bij het onderwijs of zijn er persoonlijke belangen in het spel? Het hoofdbestuur neigt naar het laatste. We hoeven elkaar geen rad voor de ogen te draaien, we weten allemaal in welke kring deze aktie ontstaan is: het zijn de hoofdaktecursisten van de neerlandicus die aan deze cursus verbonden is. We hebben begrip voor de problemen van deze cursisten. Zij moeten gedurende anderhalf jaar hard werken op deze cursus en als de neerlandicus zich inderdaad terugtrekt zoals hij gedreigd heeft te zullen doen, dan zien zij hun hoofdakte weer verder in de toekomst verdwijnen".
Verder werd het duidelijk dat er ook van politieke zijde druk is uitgeoefend. Dat bewees Méchy Croes, toen hij de vergadering meedeelde dat *een bekend Arubaans politicus* hem ervan beticht had een verrader te zijn, omdat hij zijn handtekening niet onder het verzoek geplaatst had.

VAKBOND EN POLITIEK

Op zijn beurt beschuldigde Méchy onze Curacaose vakbondsvrienden weer van politiek, overigens zonder enige bewijsvoering. Waarom hij de Arubaanse vakbondsleden achter de bestuurstafel — die toch hetzelfde beweerden als de Curacaose — buiten zijn beschuldiging liet, is niet helemaal duidelijk.
Yubi Evertsz antwoordde als volgt: "Als Arubaan van geboorte voel ik mij verplicht u te zeggen dat ik niet hier gekomen ben om in te gaan op emotionele politieke kreten. Ik heb alleen maar geprobeerd zakelijk . . . (rest van de zin gaat verloren in applaus).
Uit het krachtige applaus (19 sec.) dat volgde op dit antwoord bleek wel, dat de vergadering het niet al te zeer eens was met de beschuldiging van Méchy.
De opmerking, dat de vakbond zich met politiek bezig houdt, kom je de laatste tijd steeds meer tegen. Het wordt tijd dat wij daar over eens een duidelijk standpunt gaan innemen. M.i. is het onvermijdelijk dat de activiteiten van de vakbond gevolgen hebben voor de politiek. *Echter wij zijn daar niet op uit!* en het mag onze houding als vakbond ook niet beïnvloeden. De ene keer zullen de activiteiten van de vakbond gunstig zijn voor de ene partij, de andere keer voor de andere partij. Zelfs als wij niets doen kan dat politiek voordelig voor een bepaalde partij zijn. Zolang wij als leerkrachten ons denken en doen laten bepalen door pedagogische, psychologische, didactische, sociale, culturele (en wat dies meer zij) motieven, kunnen wij de beschuldiging, aan politiek doen, met een gerust geweten naast ons neerleggen. Ik ben er van overtuigd dat genoemde overwegingen binnen de V.L.A. nog steeds de boventoon voeren.

Tenslotte wil ik u nog een paar citaten voorhouden.
(...): "Het Antilliaanse schoolsysteem is van de lagere school af een importartikel uit het voormalige westerse moederland. Is het een wonder dat er al vroeg een soort gespletenheid ontstaat bij de scholier en student (...)?"
en: "Het zou een tragische paradox zijn, als de ontwikkelingssamenwerking zou uitlopen op het ideële resultaat van de 19e eeuwse koloniale expansie, namelijk het scheppen van een Antilliaanse wereld van namaak-Europeanen".
en: "Wie heeft in de discussie tussen de minister en de commissie lerarenopleiding gelijk?
Uitgaande van de in de aanhef genoemde stelling zal de Antilliaanse samenleving zelf beslissen of de maatschappijstructuur en de functionering van de samenleving voor hen adequaat aangepast Antilliaans onderwijs zal brengen in de komende vijf en twintig jaren. Nu is er een kans Antilliaanse leerkrachten zodanig uitgerust op te leiden dat ze de uitdaging van de onafhankelijkheid zullen aankunnen". (vetgedrukt, j.j.).
Dit zijn citaten uit een artikel in Vorm, jaargang 5 no. 4, getiteld: Een nieuwe Europese of Antilliaanse lerarenopleiding? Het is een tragische paradox dat de schrijver van dit artikel, die het probleem kennelijk zo goed voor ogen heeft, thans achter de tafel zit als regeringsadviseur en probeert het allernieuwste importartikel uit het voormalige westerse moederland aan de man te brengen bij het Antilliaanse onderwijsvolk.
Het illustreert eens te meer hoe noodzakelijk het is dat de Antilliaanse leerkrachten er geen twijfel over laten bestaan, dat zij op hun gebied de uitdaging van de onafhankelijkheid reeds hebben aangenomen.

de r.p.c
zich v

de nieuwe r.p.c., v.l.n.r.: weustink - pronk - cro

Op 4 oktober j.l. kwamen wij (Henk Weustink, Piet Pronk, Eddy Croes, John Kuiperdal, Jaap Klein en Armand Engelbrecht) bijeen met de bedoeling de r.p.c. nieuw leven in te blazen. Sinds het vertrek van Kor Norder en het bedanken van Jan Klein, zaten wij in een r.p.c.-loos tijdperk, een situatie, waarvoor deze heren overigens reeds eerder verschillende malen gewaarschuwd hebben.
Of het ons zal lukken een lopende r.p.c. op poten te zetten, zal de toekomst moeten uitwijzen. Wij realiseren ons terdege dat wij een moeilijke en gecompliceerde taak op onze schouders hebben genomen, maar wij zijn bereid ons ervoor in te gaan zetten.
Daar, wij nog "leerlingen" zijn vergeleken bij de vroegere "meesters" van de r.p.c. zullen wij bij onze werkzaamheden ongetwijfeld vaak de steun inroepen van andere leden. Reeds nu hopen wij dat een dergelijk beroep niet tevergeefs zal zijn.
De werkwijze van de r.p.c. in wording zal ook enigszins anders zijn, niet omdat de vorige r.p.c. het niet goed gedaan heeft — integendeel zouden wij willen zeggen — maar omdat deze groep nu eenmaal anders denkt over het een en ander. Wij gaan om het even populair te zeggen, het werk zoeken. De r.p.c. komt in zijn totaliteit één keer in de 2 weken ongeveer bij elkaar en het is dan de bedoeling dat er gewerkt wordt.
Gezamenlijk nemen we dan de ondervonden problemen door en bespreken we in grote lijnen de activiteiten van de komende 2 weken. Wanneer wij wat verder zijn kunnen wij misschien de werkdata, hetzij in Vorm hetzij in Tussenvorm bekend maken, zodat eenieder hiervan gebruik kan maken. Dit betekent niet, dat een lid één van ons tussendoor niet kan aanspreken. Dit blijft natuurlijk mogelijk, de telefoonnummers kent u ondertussen wel.
De r.p.c. is ook de mening toegedaan dat het g.o.o.p.-werk een onderdeel is van het r.p.c.-werk en heeft dan ook het hoofdbestuur benaderd om bij het voordragen van de g.o.o.p.-leden hiermee rekening te willen houden.

Er is een soort taakverdeling gemaakt binnen de r.p.c.: Piet Pronk houdt zich bezig met de problemen van zijn sectie (HAVO/VWO/HBO), Jaap Kleinenberg en John Kuiperdal met de N.O.-sektie en de andere 3 verdelen hun aandacht over de overige 4 secties, terwijl Henk Weustink als schakel tussen hoofdbestuur en r.p.c. gaat functioneren. U moet echter, deze indeling niet zo rigoreus zien, want alle problemen worden werkelijk met elkaar doorgenomen.
Wij hopen echt dat de leden ons zullen benaderen met vragen en problemen, want alleen op die manier zullen wij het werk leren.

Wij laten hier alvast enkele opmerkingen volgen:
A. Telkens weer blijkt het dat vele leden niet veel afweten van hun rechtspositie. Ze weten niet hoeveel ze verdienen, hoeveel belasting ze moeten betalen, wanneer ze recht op pensioen hebben, en wat verder hun rechten zijn. Wij doen een dringend beroep op alle leden om te proberen deze toch wel elementaire zaken over de rechtspositie te beheersen. De VLA heeft indertijd salaris- en belastingtabellen uitgegeven, de bedoeling was ze functioneel te laten zijn. De nieuwe leden kunnen het dichtstbijzijnde r.p.c.-lid of het kantoor benaderen voor een exemplaar of verdere uitleg over deze tabellen.
B. Ons is onlangs gebleken dat vele uurleerkrachten (leerkrachten zonder een volledige betrekking) nog niet gesalarieerd worden volgens de regeling augustus 1973.
Zo is dus de salarisharmonisatie die wel reeds geldt voor de andere groep leerkrachten, ook nog niet in gebruik bij de uurleerkrachten. Voor zover onze inlichtingen strekken is er eind '73 bij de laatste vergadering over bezoldigingsregeling '73 de opmerking gemaakt door één van de gemachtigden van het bestuurscollege, dat het pakket van uurleerkrachten spoedig verwacht kon worden. Overigens zou dit slechts een formele kwestie zijn, want alle schalen zijn terug te vinden in de net goedgekeurde schalen of gemakkelijk ervan af te leiden.

Deze opmerking was voor ons voldoende om aan te nemen, dat vooruitlopende op de formele behandeling van het pakket voor uurleerkrachten, de bezoldigingen uitbetaald zouden worden. Zeer verbaasd waren wij, toen wij in september j.l., dankzij toevallige contacten omtrent salaris met een uurleerkracht, erachter kwamen dat de uurleerkrachten nog altijd salaris 1971 ontvangen (uiteraard geïndexeerd). Onmiddellijk heeft de r.p.c. het hoofdbestuur ingeschakeld en momenteel wordt er druk uitgeoefend om het pakket uit het stof te halen. Het be-

croes - kleinenberg - kuiperdaal (foto: r. de graaff)

stuurscollege zegt namelijk niet van plan te zijn de uurleerkrachten te gaan salariëren volgens regeling augustus 1973, vóór de officiële vaststelling. Zodra er meer mededelingen zijn, zullen ze u doorgespeeld worden.

Jammer is, dat het hoofdbestuur door toeval op de hoogte moet komen van dergelijke scheve situaties. Als lid moet u echt weten waar u recht op hebt en wanneer de minste twijfel bestaat dan moet u onmiddellijk aan de bel trekken.

C. Een hele tijd is het stil geweest voor wat

c. stelt oor. . .

betreft nieuws over de gehuwde vrouwelijke leerkracht, laten wij de stilte verbreken (allemaal mannen notabene). Vorig jaar toen ons advies niet overgenomen werd voor wat betreft de 3-jarige benoeming, werd ons beloofd dat er een commissie zou komen ter bestudering van de rechtspositie van de gehuwde vrouwelijke ambtenaar. In de commissie, ingesteld bij landsbesluit van 28 mei 1974, heeft het r.p.c.-lid Eddy Croes zitting namens de VLA. Deze commissie kreeg de volgende opdracht: "een diepgaand onderzoek plegen naar de mogelijkheden om de positie van de in dienst van de overheid of het gesubsidieerd bijzonder onderwijs werkende gehuwde vrouw eventueel te verbeteren en de regering terzake de nodige voorstellen te doen".

In deze commissie hebben verder zitting de directeur van het departement van onderwijs (voorzitter), het hoofd van het centraal bureau voor personeelszaken, de directeur van het algemeen pensioenfonds van de Nederlandse Antillen, het hoofd van de afdeling personeelszaken van Curacao en die van Aruba, het hoofd van de afdeling onderwijszaken van Curacao en die van Aruba en de VLC.

De commissie heeft tot nu toe slechts één keer vergaderd en na zeer lange discussies is men gekomen tot enkele "points of understanding", van waaruit verder gesproken zal worden. Deze punten zijn:

a. iedere discriminatie t.a.v. het gehuwde vrouwelijke personeel voor wat betreft haar rechtspositie dient uitgebannen te worden,

b. in verband met de beperktheid van de arbeidsplaatsen op de Nederlandse Antillen mag de sociaal-economische realiteit niet uit het oog worden verloren,

c. een aanstelling in vaste pensioengerechtigde dienst moet mogelijk gemaakt worden voor de gehuwde vrouw,

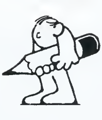
d. als garantie dat punt b geen loze kreet wordt, zal de bestaande ontslagregeling aangepast moeten worden.

Op 6 november j.l. is de stand van zaken besproken met een groep dames uit de werkgroep vrouwelijke leerkrachten. Met de r.p.c. waren zij van mening, dat er weer eens druk uitgeoefend moet worden op de voorzitter om de volgende vergadering uit te schrijven.

D. Op 5 juni j.l. vond er een bespreking plaats tussen een VLA-delegatie en de heren Pietersz en Faneyter van het Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen. Wij vinden het noodzakelijk u het besprokene in het kort door te geven (uiteraard met toestemming van het hoofdbestuur). Dit gesprek heeft plaatsgevonden op voorstel van het Pensioenfonds, dat van plan is wijziging voor te gaan stellen aan de regering en hierover van te voren overleg wenst te plegen met de betrokkenen. Wij moeten wel stellen dat de plannen erg ambitieus zijn (en dus "hopi" geld gaan kosten), maar wel de moeite waard om in overweging te nemen.

1. Het Pensioenfonds stelt voor om af te stappen van de pensioengrondslag bij de berekening van het pensioen, en in plaats hiervan het laatst genoten salaris te gebruiken. Het Pensioenfonds gaat uit van de gedachte dat het volledige pensioen 70% moet zijn van het salaris, te bereiken na 30 dienstjaren ($2^1/_3$% per jaar dus).
2. Het pensioen moet waardevast zijn.
3. Het Pensioenfonds stelt voor om iedereen in pensioengerechtigde dienst te benoemen (ook de gehuwde dames). Bij ontslag vóór een x-aantal dienstjaren (5 of 7 - voorstel) wordt de gestorte premie gerestitueerd op verzoek van de werknemer.
4. Het Pensioenfonds stelt voor om voortaan het invaliditeitspensioen niet te berekenen naar de werkelijk vervulde diensttijd, maar naar de diensttijd doorgetrokken tot de maximale leeftijd.
5. Het Fonds wil voorstellen om de grens van 35 jaar af te schaffen. Het geld gemoeid met de invoering van deze voorstellen moet ergens vandaan komen. De premie kan verhoogd worden; de leeftijd waarop men pensioengerechtigd wordt kan eveneens verhoogd worden. Zijn er onder u die andere mogelijkheden kennen, dan gaarne ons dit even berichten.

V.L.A.-ENQUÊTE

Naar aanleiding van de algemene ledenvergadering van 12 september 1974 is door het hoofdbestuur een commissie benoemd met de opdracht te onderzoeken of een full-time vakbondskracht voor de VLA tot de mogelijkheden behoort. Tevens heeft de commissie ook de leden willen peilen omtrent hun mening over de structuur, aktiviteiten en hun persoonlijke houding ten aanzien van de VLA.
In dit artikel geven wij u de uitslag van de gehouden enquête en een greep uit de persoonlijke toelichtingen, meningen en suggesties van diverse leden.
Wij willen nog wijzen op de volgende algemene gegevens.
Ieder lid heeft een formulier ontvangen met de mededeling, dat dit formulier diezelfde dag weer zou worden opgehaald. Wij hebben deze werkwijze met opzet gevolgd, omdat wij bang waren, dat wanneer de formulieren mee naar huis zouden worden genomen, deze naar waarschijnlijkheid voor een groot gedeelte thuis gebleven zouden zijn. Gezien de ingevulde formulieren die wij hebben terugontvangen is deze werkwijze discutabel gebleken. Wij hebben namelijk 65% van de formulieren ingevuld teruggekregen, 8% kregen wij blanco terug met de mededeling dat deze enquete niet tijdens de lessen ingevuld kan|mag worden. Deze opmerking hadden wij onderkend, vandaar dat wij enkele dagen tevoren een volledige "doorlichting" van de VLA-aktiviteiten hebben gegeven, zodat de leden reeds hun mening hadden kunnen vormen en het kwartier tijdens de pauze voldoende zou zijn geweest om de enquête in te vullen.
Hierbij willen we ook onze dank uitbrengen aan eenieder die heeft meegewerkt aan deze enquête. De enquête-commissie heeft hiermee haar taak beëindigd en zal het materiaal overdragen aan de motivatie-commissie.

	JA %	NEEN %	GEEN MENING %	TOELICHTING:
1. Voldoet volgens u de huidige structuur van de V.L.A. (leden-secties-hoofdbestuur)	52	25	23	
2. a. Voldoen volgens u de informatie-media binnen deze structuur? 1. Vorm (het bondsblad)	83	9	8	
2. Tussenvorm (de rechtstreekse informatie van het hoofdbestuur)	84	6	10	
b. Vindt u dat de V.L.A. duidelijk haar standpunten kenbaar maakt?	53	30	17	
c. Vindt u dat de V.L.A. haar standpunten krachtig genoeg verdedigt?	33	36	31	
3. Bent u tevreden over de activiteiten van de V.L.A. op: a. economisch/rechtspositioneel	56	6	38	
b. onderwijskundig	41	30	29	
c. sociaal	34	29	37	
d. cultureel	24	37	39	
e. recreatief gebied?	31	27	42	
Plaats bovengenoemde categorieën in de door u gewenste volgorde van belangrijkheid 1. 2. 3. 4. 5.				Op de eerste plaats van belangrijkheid komt: onderwijskundig 61,5 % economisch/rechtspos. 29 % sociaal 6 % recreatief 2 % cultureel 1,5 %
4. Bent u over het algemeen tevreden over de activiteiten van de V.L.A.?	59	19	22	
5. a. Heeft u de statuten van de V.L.A.?	37	55	8	
b. kent u de statuten?	19	72	9	
c. Heeft volgens u de V.L.A. de statuten voldoende nageleefd?	15	12	73	
6. a. Bent u actief betrokken geweest bij de werkzaamheden van de V.L.A.?	26	69	5	
b. Indien neen, waarom niet?				
c. Voelt u zich wel bij de V.L.A. betrokken?	66	14	20	
7. a. Wilt u actief betrokken zijn bij de werkzaamheden van de V.L.A.?	23	58	19	
b. Zo ja, bij welke?				
8. a. Voelt u zich als werknemer verbonden met de overige werknemers, die lid zijn van de Fesina?	35	44	21	
b. Zo ja, bent u bereid daadwerkelijk Fesina-acties te steunen?	31	19	50	
9. a. Vindt u dat de voorzitter c.q. het dagelijks bestuur van de V.L.A. bij te weinig/genoeg of te veel activiteiten betrokken is geweest? (doorstrepen wat niet van toepas sing is)				4 % te weinig 29% genoeg 27% te veel 40% blanco
10. a. Vindt u het aantrekken van een "full-timer" gerechtvaardigd?	68	15	17	
b. Zo ja, bent u dan bereid 1 pct. van uw basis-jaarinkomen aan contributie te betalen?	56	21	23	

de adviezen die de enquêtecommissie aan het hoofdbestuur heeft gegeven zijn:

aangaande vraag 1:
De commissie acht een andere opzet van de structuur van de VLA de bestudering waard.

aangaande vraag 2:
a. Beide informatie-media voldoen.
b. De VLA zal nog duidelijker haar standpunten kenbaar moeten maken, niet alleen binnen de VLA, maar ook naar buiten via de diverse persmedia.
c. De VLA moet haar standpunten krachtiger verdedigen en de konsekwenties moeten dragen die hiervan het gevolg zijn. De commissie acht deze cijfers niet helemaal objectief, daar het "hete hangijzer" de lerarenopleiding het beeld iets zal hebben vertekend.

aangaande vraag 3:
a. Voldoende.
b. Onvoldoende, temeer daar 61,5% van de leden de onderwijskundige aktiviteiten de belangrijkste vinden. Hieruit volgt ook, dat de meerderheid van de leden de VLA niet zien als een vakbond, maar als een onderwijsvereniging. De commissie konkludeert, dat de voorlichting vakbondstechnisch onvoldoende is geweest en dat de leden meer gemotiveerd moeten worden.

aangaande vraag 4:
Deze krappe meerderheid is een magere basis om mee te werken. Verder verwijst zij naar vraag 3.

aangaande vraag 5:
De commissie wil verwijzen naar haar advies in vraag 1, alvorens tot massale herdruk van de statuten over te gaan.

aangaande vraag 6:
De uitslag van deze vragen noemt de commissie gunstig.

aangaande vraag 7:
Ook deze uitslag noemt de commissie een gunstige uitgangspositie, temeer daar deze 23% ongeveer 15% van het totaal aantal leden is.

aangaande vraag 8:
De VLA zal beter moeten voorlichten wat betreft het belang en de functie van de vakbonden in de maatschappij en in het bijzonder aangaande de Fesina. De commissie plaatst hier dezelfde opmerking als bij vraag 3, de leden moeten gemotiveerd worden.

aangaande vraag 9:
Het bevreemdt de commissie dat 40% blanco heeft gestemd (zie opmerkingen).

aangaande vraag 10:
De commissie raadt een full-timer in deze vorm af. Te veel leden zullen hun lidmaatschap opzeggen.

Een greep uit de opmerkingen, suggesties en meningen uit de enquête

Ad vraag 1:
— Het is niet erg als de secties "slapen", laat ze actief worden als er iets voor hen te doen valt.
— Contactpersonen verwaarlozen hun taak.
— Wij moeten veel meer "vakbond-minded worden". We moeten echt "vechten" tegen wat volgens ons niet klopt en ons opgedrongen wil worden, hetzij door de centrale regering of de eilandelijke regering en ook alle overige instanties. VLA moet een onafhankelijke vakbond zijn, in alle zin van het woord en onze eigen koers varen en uitstippelen. Geen beïnvloeding op bestuur door politieke kleur of partij.

Ad vraag 2 a:
— Te duur!
— Te weinig onderwijskundige en vakbondsartikelen.
— Prachtblad!
— Te veel gehak op Macamba-Antilliaan.
— Te veel foto's.
— Verschil onderwijsblad-bondsblad. Als onderwijsblad waardeloos.

Ad vraag 2 b:
— Beter kan het heus niet.
— De laatste tussenvorm had nooit gedrukt mogen worden.
— Wie niet lezen wil is kwaadaardig westindisch blind.

Ad vraag 2 b:
— Ja, dat het niet overkomt is een tweede zaak.
— Ja, maar wel te laat.
— Neen, belangrijke besluiten moeten door de a.l.v. genomen worden, niet door het hoofdbestuur en later laten goedkeuren.
— De VLA moet meer durven en niet bang zijn van een of andere politieke partij.
— Meer gebruik maken van pers en t.v.

Ad vraag 2 c:
— De leden zijn te materialistisch en laf, stellen hun eigen hachje op de eerste plaats.
— Neen, is te bang leden te verliezen, daardoor onduidelijkheid.
— Neen, de leden worden niet gemobiliseerd.

Ad vraag 3 b:
— Neen, graag gezien dat men meer aan de knelpunten ging werken, b.v. de mentaliteit oudersschool, zittenblijvers, taal, toelatingsprocedure B.O., trachten meer begrip bijbrengen bij B.O., MAVO, HAVO, TS, ETAO, directeuren voor betere samenwerking en verstandhouding: het kind ten goede.

Ad vraag 3 c:
— Ouders zijn er te weinig bij betrokken.
— Neen, meer contact met het volk.

Ad vraag 3 d:
— Neen, u had even moeten zeggen wat u onder de begrippen sociaal en cultureel verstaat.
— Neen. Welke cultuur-identiteit?

Ad vraag 3 e:
— Neen de VLA houdt zich afzijdig van de sociale problemen op Aruba. Hierdoor komt de VLA buiten de maatschappij te staan.
— Neen, als een individu problemen krijgt, spant de VLA zich onvoldoende in: zoek het zelf maar uit.
— Ja, complimenten en bewondering voor het vele verrichte werk.

Ad vraag 5:
— Dit geeft nog geen status van een "goede bond" te zijn.
— Neen, als ik iets wil weten, zoek ik het op in een woordenboek.

Ad vraag 6:
— Ja, ik bezoek alle vergaderingen.
— Neen, ik betaal contributie en verder voel ik *los zand.*
— Neen, te lui en te passief.

Ad vraag 7:
— Ja, bij het militant maken van het volk.
— Het is een "must" voor ieder lid om erbij betrokken te zijn.
— Ja, mits er duidelijk wordt wat er van mij verwacht en verlangd wordt.
— Werkzaamheden die van lange duur zijn, zo van, voorbereiden, realiseren, afsluiten en de VLA verslag uitbrengen.
— Neen, ik ben ook nog huisvrouw, moeder en echtgenote.

Ad vraag 8:
— Neen, met excuses, want het zou wel moeten.

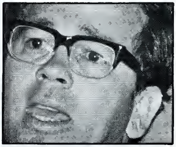
Ad vraag 9:
— Te veel, gezien het feit dat u geen full-timer bent. Voor wat mij betreft: proficiat en veel sterkte.
— Te veel, een voorzitter moet dirigeren, delegeren en controleren. Een goede taakverdeling in het bestuur voorkomt onnodige overbelasting.

Ad vraag 10 a en b:
— Neen, wat dacht u van een minder duur bondsblad?
— Ja, als het een capabel iemand is.
— Ja, als het *werkelijk* in het belang is van het Arubaanse kind en het onderwijs, en er daarvoor gewerkt wordt.

De enquête-commissie

UN KOS NOBO

Ultimamente nos a tende di hopi problema enkwanto un ortografia pa Papiamento. Nos por korda kon tempo ku señor Hendrik Croes a bira ministro el a nombra un komishon pa traha un ortografia pa Papiamento unda tin ku tene kwenta ku su origen.
Promer ku esaki tawatin na Staten un ortografia kaba, esta esun di A. J. Maduro. Añanan largo nos a tende ku esaki ta den "estudio". Pues e asunto di ortografia tin hopi tempo ta pega. Ta parse ku ningun hende no ta bastante eksperto pa trese un ku si por worde aksepta y pasa den Staten.
E komishon ku na maart '74 a worde instala pa traha un ortografia a hasi un trabow lihe y na juli kaba a trese resultado di su tarea. El a presenta na ministro Croes un ortografia pa Papiamento basa riba origen di e idioma: un ortografia etimológiko.

Mi ta kere ku esaki a haya mas kritika ku ningun otro. Prinsipalmente di e sindicatonan VLA y VLC. Segun e sindicatonan e ortografia aki no ta akseptabel pa enseñansa na skol. Mi ta di opinion ku e maestronan ta e hendenan ku por husga mas miho ta kwa ortografia, fonológiko of etimologiko, por usa den enseñansa.
Ku e reakshon di VLA y VLC ta difisil pa e ortografia etimologiko worde aksepta den Staten si no ta pa kompromisonan politiko. Sperando riba resultado di e estudio di e ortografia aki pa parti di gobierno sentral, ministro Croes a outorisá departamento di enseñanza pa traha un ortografia provisional. E ortografia provisional aki ta resultado di un komparashon di trabow di A. J. Maduro y komishon Daantje. Departamento di enseñanza a reuni ku VLA y VLC pa papia riba e resultado nobo aki pasobra ku esaki tur e plannan di enseñansa na Papiamento lo worde traha.
Mi ta mira ku e ortografia provisional aki lo keda provisional pa hopi aña, si no ta pa semper.

A. Vrolijk

grawata

Op 27 november zijn de volgende collega's geslaagd voor hun l.o. biologie, na 2 jaar ijverige studie o.l.v. Kees Hey en Ben v.d. Linden:
A. Stroeken, O. Uyen, C. Piternella, Y. Dirksz, E. Martines, E. Dowling, M. Rovelet, M. Croes-Koolman, E. v.d. Biezen, M. Flanegin, B. Ras, May Lie Kwie, Matsui Lie Kwie, A. Thie, F. Croes-Garrido, J. Yzerman-Navis.

●

Na de buitengewone algemene ledenvergadering van 23 november kwam er één bedankje binnen op het kantoor van de VLA: mevr. A. M. van Drie. Tevens meldde zich een nieuw lid aan: mevr. Carmen Dongen.

●

De opstelwedstrijd van de Aruba Society for Mental Health over drugs, is gewonnen door een leerling uit de 2e klas van een e.t.a.o.-school.

●

Clat-nieuws, het blad van Clat-Nederland, heeft in zijn nummer van okt. '74 een artikel uit Vorm overgenomen. Op de pag. 5 t|m 9 van genoemd blad werd integraal afgedrukt het interview met Clarence Richardson dat voor het eerst verscheen in Vorm juli '74.

●

Er wordt ijverig gezocht naar een naam voor het gebouw van de lerarenopleiding in de Wilhelminastraat, boven Tienda Habibe. Mogelijkheden die reeds genoemd zijn: "Tienda Pedagogico", en: "Van Drie-store".

●

Penningmeester Engelbrecht heeft een operatie ondergaan. Hij was wel teleurgesteld toen de verpleegsters hem zeiden dat hij zich zelf maar moest wassen.

LATENT TAALTALENT

Hoewel het klagen over de resultaten van het onderwijs in onze tijd een spectaculair hoogtepunt bereikt schijnt te hebben — gelet o.a. op de sympathiebetuigingen waarmee 'Deschooling Society' van Ivan Illich en 'School is Dead' van Everett Reimer zijn ontvangen — kan niet ontkend worden, dat klachten over het onderwijs zo oud zijn als het onderwijs zelf. De achtergronden van deze gevoelens van onbehagen mogen in verschillende tijden verschillend zijn, de litanie loopt doorgaans op eenzelfde refrein uit: de school schiet in haar taak tekort. Het is derhalve geenszins verwonderlijk dat men ook op de Antillen bij tijd en wijle medegezongen heeft — en medezingt — in het koor van hen, die een klaagzang aanheffen over onderwijsresultaten en onderwijsdoelstellingen. In het onderhavige zullen we ons voornamelijk bezighouden met de klachten die betrekking hebben op de voertaalproblematiek van de basisschool op de Benedenwindse Eilanden der Nederlandse Antillen. Het doel van deze schets is tevens, de veranderde houding ten aanzien van het Papiamentu in het algemeen en van het gebruik van deze taal in het onderwijs in het bijzonder, na te gaan. Het is een bescheiden poging om het image van het Papiamentu te verbeteren en de pretenties van de Hollandse superioriteitsillusie t.a.v. het gebruik van de Nederlandse taal te ontmaskeren. Moge het oplichten van een tipje van de taalsluier ertoe bijdragen de vooroordelen die er op dit gebied heersen, zichtbaar te maken en zo mogelijk te weerleggen. Zoals nog zal blijken, hebben de Hollanders zich als groep in het algemeen veroorloofd de taalgedragingen van de anderszijnden op zijn minst met wantrouwen, ja veelal zelfs met minachting, gade te slaan. Uiteraard dient men hun houding niet alleen te plaatsen in de context van de tijd, maar tevens te begrijpen vanuit die historische gebondenheid. Het handhaven van het Nederlands als voertaal in het onderwijs op de Nederlandse Antillen lag volledig ingebed in het ideaal van een Nederland onder de tropenzon. Vanuit deze gedachte is het alleszins te begrijpen en te waarderen dat men zich er voor inzette de Nederlandse taal zo goed mogelijk te laten functioneren.

OVER DE STIEFMOEDERLIJKE BEHANDELING VAN EEN MOEDERTAAL

prof. dr. f. w. prins,
afd. pedagogiek en didactiek
landbouwhogeschool wageningen

het antilliaanse kind al reeds meer dan een eeuw het kind van de rekening

Men komt er gemakkelijk toe, na het lezen van de bijzonder juiste analyse van de voertaalproblematiek die A. M. Chumaceiro reeds in 1884 gaf, zich af te vragen hoe het mogelijk is dat in de bijkans honderd jaar nauwelijks een adequate oplossing gevonden is. Wat is er gebeurd nadat Chumaceiro de conclusie trok, dat de grootste moeilijkheid bij het Antilliaanse onderwijs was, dat het kind een vreemde taal leert zonder een moedertaal, die het daarin behulpzaam is en dat deswege de Curacaose leerling in de regel twee jaar bij de andere leerlingen ten achter is? Wat is er veranderd in het onderwijs nadat A. T. Brusse reeds in 1882 terecht opmerkte, dat het Nederlands in de strijd om het bestaan de Antillianen van weinig of hoegenaamd geen nut is? Heeft men de waarschuwing ter harte genomen die de heer Ter Laan in 1905 in de Tweede Kamer de minister voorhield, dat de onverschilligheid die er nu voor het Nederlands bestaat, kon plaatsmaken voor antipathie die zich wel eens van de taal (het Nederlands) op het volk zou kunnen overslaan? Heeft men het praktische voorstel dat de onderwijskundige Ter Laan reeds in 1905 deed om op de rooster lesuren voor het Papiamentu uit te trekken niet naast zich neergelegd? Heeft men niet vanaf het begin der 20ste eeuw geweten, dat men het Nederlands niet voor het leven maar voor de school opleidt? Wat hebben vele gouverneurs in vroeger tijd anders voor het onderwijs gedaan dan — naast het betuigen van onwankelbare trouw, van innige verknochtheid en van oprechte dankbaarheid aan het moederland, hun vaderland — de Nederlanders te wijzen op de verblijdende resultaten van het gebruik van de Nederlandse taal als instructietaal op bijna alle scholen en de Antillianen aan te sporen tot het opzetten van een zo sober mogelijke onderwijsbegroting? Men doet er goed aan zich te realiseren dat in deze vragen allerminst een beschuldiging doorklinkt. De pedagoog is geneigd de oplossing van de voertaalproblematiek op de Antillen los te maken van de concrete werkelijkheid. De pedagoog staat onvoorwaardelijk aan de zijde van het kind en hij wordt niet moede te herhalen dat het Antilliaanse kind reeds meer dan een eeuw het kind van de rekening is geweest. Het is goed dat men zich realiseert dat het voertaalprobleem een bijzonder complex karakter heeft. Had het probleem slechts pedagogische en didactische implicaties, dan was de oplossing ongetwijfeld gemakkelijker geweest. Maar juist de verwevenheid van deze aspecten met historische, juridische, sociale, financiële, ideologische en politieke elementen maakt de tekorten welke bij het onderwijs telkens weer worden gesignaleerd tot een netelige, schier onoplosbare zaak. Aan het ontwarren van een aspect van deze gordiaanse knoop zal in het hier volgende aandacht besteed worden. Veel inspraak — waaraan het inzicht niet ontbrak — wordt geciteerd, opdat in de naaste toekomst een uitspraak zal worden gedaan die uitzicht voor het Antilliaanse kind belooft.

MI TA KORDA

Tempo di Pasku ta trese pa nos
Hopi rekwerdo y tristesa
Di esnan yama pa Dios
Of den ken su amor no tin mas konfiansa

Ta meskos k'un nubia preto
Ta tapa nos kurason,
Kita nos felis sentimento
Y nos ta yora ku tur kansion

Tur a kasnan ta iluminá
Y nos tur ta ilushoná
Ku e deseo ku nunka mas
Nos ta den skuridat ni soledat.

AVROS

SEKTIENIEUWS
opheffing basissektie in zicht?

Verslag ledenvergadering 31 oktober 1974. Aanwezig: volledig bestuur, bestaande uit zeven leden, dertien leden in de zaal. Half acht opening door voorzitter Méchi Croes, die iedereen van harte welkom heet. Goedkeuring van de notulen. Mededelingen over de resultaten van dit jaar. Freda Wever vertelt iets over de op te richten bibliotheek van naslagwerken voor onderwijzend personeel, waarvan de meeste boeken zijn besteld. De opzet is verder nog niet bepaald, omdat er een tekort aan medewerkers is. Annette van Borren doet een verslag over de pas opgerichte geschiedenisworkshop, die vooral in het begin heel aardig draaide met een groep enthousiaste mensen. Na een kleine terugval zijn de werkzaamheden weer opnieuw begonnen. De eerste les is bijna klaar. Wilma Andres laat van de biologieworkshop weten, dat er naarstig wordt gewerkt om de belofte na te komen, iedere maand een serie uit te geven. De werkgroep is, zoals bekend, van plan in totaal ongeveer zestig bladen uit te geven. Als er dan nog geld over is, wordt er doorgewerkt tot het geld op is. Méchi Croes is het sponsorpad op geweest, maar er zijn weinig resultaten geboekt. Het is de bedoeling om sponsors te vinden voor de twee werkgroepen: biologie en geschiedenis. Maar de sponsors, die in het begin iets beloofd hadden, beginnen zich allemaal terug te trekken, zodat er van die kant niet veel te verwachten is.
De onderwijsdag staat voor de deur. Omdat Frede Wever en Dientje Croes zich uit het bestuur terugtrekken en de voorzitter, wegens drukke werkzaamheden, ook graag een opvolger wil, is er een dringende aanvulling van het bestuur nodig, ook om te helpen de onderwijsdag te organiseren. Bij de kandidaatstelling komt er uit de zaal de volgende opmerking: Waarom vormt het hoofdbestuur van de VLA geen commissies, die onder het bestuur werken? Wat nu gedaan wordt is verspilling van energie.
Daarna ontstond er een hele discussie over het probleem basissektie, de grootste sektie, die het slechtste functioneert. Er is hiervoor geen oplossing gevonden.
Kandidaatstelling: geen kandidaten. (Ina Aalbers werkt al een paar maanden in het bestuur mee). Daarna vraagt de voorzitter medewerkers om tenminste de onderwijsdag te helpen organiseren. Geen reaktie. De voorzitter belooft tot januari zijn taak te blijven vervullen. Bestuur concludeert: Het is onmogelijk, om bij zo weinig respons deze sektie in leven te houden. Daarom: Wat zal er na dit jaar met de basissektie gebeuren? Een sektie van ongeveer 300 leden, die in januari nog geen vijf bestuursleden telt, zonder voorzitter. Mag men verwachten, dat het voldoende is dat vijf bestuursleden zich inzetten voor ongeveer 300 mensen, waarvan er plm. 10 op een vergadering hun betrokkenheid betonen?
Sluiting half negen met dank aan de leden voor hun komst.

sekretaresse basissektie
Wilma Andres

un kwenta kortiko

mi kier a desea tur hende un bon pasku i un felis anja 1975

Un hombér jama Buchi Wan a konta su nietonan un storia ku a pasa den su tempo.
Tempo mi tempo kos tabata bon. Tur nos hendenan tabata uni ku otro. Nos hendenan tabata kome kumindanan krioyo manera kalalu, sopi kadushi; nan tabata bisti trajenan ku nan mes a kose, nan pelea di gai, wega di rifa den kwaresma, bailenan ku vió, wiri i tambu tabata masha gustá.
Pa bo hasi bo diligencia bo por a bula riba bo buriko, of tumba kabes pa kaminda.
Mi shon esei si tabata un tempo bon kompara ku awor. Pero tempo sa kambia. Poko poko extranjeronan a bin biba i traha na nos isla.

E extranjeronan a bini ku ideanan nobo ku no tabata konosi pa nos hendenan. Esakinan ku nan kuriosidad grandi a tuma tur kos. Nos hendenan diripente a bandona tur lokwal tabata di nan mes i a sigi tur e mal ejemplo di e extranjeronan. Pero ami si no a sigi ku nan.

Mi a sinti ku mi a bira pober i perde aprecio di mi hendenan. Asina e influencia aki a krese i a sigi krese te dia di awe.

Hopi biaha mi a purba pa trese e hendenan aki bek pa aprecia nan mes kosnan pero en vano. Kos tabata bira dia pa dia mas pió. Mi no a perde speranza i a sigi lucha.

Poko tempo pasa a bini un hombér na poder i a duna nos hendenan un chens pa purba di traha na nos manera. E gobernante aki a trese hopi kambio, ku te hasta e manera di skirbi mi nomber e kier kambia. Por ejemplo: enbes di Buchi Wan Buchi Juan. Awor aki e mes no por sali for di e asuntu aki pasobra ainda no a bin un solushon.

Si bo a sigi e kwenta aki bon bo lo a ripara ku ainda nos ta den un situashon ku nos no ta aprecia lokwal ta di nos. Pesei mi ta konseja boso, mi nietonan, pa respeta tur loke ku ta di nos mes, aprecie i tenele semper na haltu".

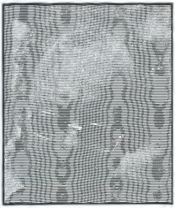
M. Winklaar

ingezonden stukken

ingezonden stukken
ingezonden stukken
ingezonden stukken

PIET PAALTJENS

In de vorige Vorm troffen we een artikel aan van Drs. A. Vogelzang dat hij zelf omschreef als: een onverteerbaar drama. Inderdaad, hij had gelijk.
Wat is er nu helemaal gebeurd? Het incident-Vogelzang ontstond op de vergadering van 24 okt j.l., die geheel in het teken van de lerarenopleiding stond. VLC-er Drs. Da Costa Gomez vertelde daar dat de VLC zich bij de onderhandelingen op Curacao op het standpunt stelde dat alleen fulltimedocenten voor de lerarenopleiding acceptabel zijn, geen "vermoeide mensen die even geld komen verdienen bij de opleiding". Wie van de aanwezigen zal op dat moment gemeend hebben dat er een oordeel werd uitgesproken over Drs. Vogelzang? En wie van de aanwezigen zal gemeend hebben dat met deze opmerking *de VLA* Drs. Vogelzang veroordeelde? Waarschijnlijk niemand, op Drs. Vogelzang na. Getuigt dit niet van een volledig misplaatste overgevoeligheid? Wanneer een opmerking binnen een bepaalde context gemaakt wordt, mag je die dan toepassen op een andere situatie? Wie dat doet zoekt problemen waar ze niet zijn. Da Costa Gomez kan nooit op Drs. Vogelzang gedoeld hebben, want hij sprak over mensen die nog niet bestaan, n.l.: docenten aan de Antilliaanse lerarenopleiding op Curacao die nog niet eens begonnen is. Het zou allemaal niet zo erg geweest zijn, ware het niet dat een aantal volkomen onschuldige mensen het slachtoffer dreigden te worden van het gedrag van Drs. Vogelzang. Doordat laatstgenoemde alleen zijn basisbetrekking aanhield en zich verder terugtrok uit de andere cursussen waaraan hij les gaf, raakte vooral de hoofdaktecursisten derde rangers in paniek.
Begrijpelijk wanneer men zich realiseert dat deze mensen (die al jarenlang voor de klas staan) met deze cursus een eenmalige kans hebben gekregen de hoofdakte te behalen, een mogelijkheid die de meesten van hen al afgeschreven hadden. Wanneer dan halverwege de cursus de docent van een hoofdvak opstapt, kunnen de nare gevolgen voor de cursisten niet uitblijven.
Indien Drs. Vogelzang het niet eens was met de woorden van Da Costa Gomez, had hij het met Da Costa Gomez zelf moeten uitvechten, en dan niet over de ruggen van onschuldige cursisten. Drs. V. probeerde zijn houding te rechtvaardigen door het schrijven van bovengenoemd onverteerbaar drama, maar meer dan een drakerig verhaal dat zich bedient van goedkope effecten, is het niet geworden. Het stikt van insinuaties, verdraaiingen en halve en hele onwaarheden; op vrijwel iedere regel is het raak. Laten we maar eens bij het begin beginnen. Drs. V.: "Waarom had ons bestuur eigenlijk op de laatste vergadering Curacaose huurlingen nodig? Ze lijken het b.c. wel! Om een sterke positie tegen (sic!) haar eigen leden in te nemen? Wonderlijk gegeven". (pag. 1, punt 1) Drs. V. begint al direkt de Curacaose deskundigen "huurlingen" te noemen. Wat huurlingen zijn weten we allemaal nietwaar, gewetenloze schurken die zich niet laten weerhouden door morele bezwaren. Natuurlijk zal Drs. V. zeggen dat we dat niet zo moeten opvatten, hij plaatste het woord immers tussen aanhalingstekens. Inderdaad, zo gemakkelijk kunnen we hem niet vangen, maar ondertussen heeft hij de Curacaose deskundigen wel eventjes in een kwaad daglicht gesteld. Tussen twee haakjes: o-n-s bestuur; moest dat niet zijn: *uw* bestuur,

Drs. V. paranormale begaafdheden?

of is Drs. V. toch nog wel lid? Hij vraagt zich af waarom het bestuur die "huurlingen" nodig had en hij *veronderstelt* dan dat dat was om sterker te staan tegen de leden. Nee, het was om de leden beter te kunnen informeren. Vervolgens maakt Drs. V. in één handomdraai van zijn veronderstelling een feit en noemt hij het: een wonderlijk *gegeven.* Nee, het is niet meer dan: een wonderlijke veronderstelling.
Enfin, zo kan je doorgaan, regel na regel, maar laat ik dat niet doen. Nog slechts een paar voorbeelden. Drs. V.: "Yubi Da Costa Gomez kwam *enkel* (onderstr. j.j.) beledigingen spuien". Is dit echt waar? Of is het slechts een doorzichtige poging tot stemmingmakerij? (afgezien dan nog van wie er dan wel bedoeld mag zijn met "Yubi" da Costa Gomez). En verder: "Trouwens hoe waren hun reacties in het vliegtuig op weg naar huis?" Als dit geen insinuatie is! Er is geen enkel bezwaar tegen beschuldigingen, maar strijdt dan met open vizier en zeg hun waarvan ze beschuldigd worden zodat ze een kans krijgen zich te verdedigen.
Over leugens gesproken: Drs. V.: "Besluiten neemt de VLA met 46 *gehersenspoelde* (onderstr. j.j.) mensen". Dank u wel. Nù werd het besluit waar Drs. V. op doelt niet genomen met 46 maar met 70 mensen in de zaal. Waren ze dan niet alle 70 gehersenspoeld? Nee, natuurlijk niet, wie het met Drs. V. eens is, is normaal, wie het niet met hem eens is, is gehersenspoeld. Al schrijvend raakt Drs. V. zo onder de indruk van zijn eigen ideeën, dat hij zichzelf paranormale begaafdheden begint toe te dichten. Hij weet wat u denkt, pas maar op, en hij vertelt ons wat de 46 dachten toen ze op 24 oktober j.l. "tegen" stemden (pag. 2, punt 3) ze dachten n.l.: "Straks zitten ze op mijn plaats". "Zo word ik geen hoofddocent". "De minister moet vallen" en nog wat meer van dat fraais. Je vraagt je af hoe hij dat ooit waar kan maken. "Waarom gunt u deze 8 kinderen niets?" vraagt Drs. V. ons. Nee, wij gunnen deze 8 kinderen niets, dáár gaat het ons om (...) Dit is toch wel demagogie van een heel treurige soort.
Drs. V. pleegt te werken als een paard, hetgeen allerwege wordt erkend en gewaardeerd; zijn naam heb ik reeds geloofd en geprezen in Vorm no. 9, pag. 7. Vervelend is wel dat werkpaarden soms oogkleppen voor hebben. Zo beweert Drs. V. (pag 2, punt 3): "Onderwijs staat en valt met de leraar en zijn studenten". Zou hij echt niet weten dat milieu- en maatschappij-factoren de resultaten van het onderwijs nog steeds beslissend beinvloeden, waarbij er op de Antillen nog een paar

Curaçaose "huurlingen"

specifieke problemen bijkomen (Kabes Duru?)?
Het lijkt er erg veel op. Zou hij zich echt niet realiseren dat er al diverse malen vreemde onderwijssystemen van elders zijn overgeplant naar de Ned. Antillen, met alle gevolgen van dien ("basisonderwijs op de Benedenwinden faalt voor 80% van de bevolking")? Is er nog niet genoeg ervaring opgedaan? Moet men wederom het risico lopen dat het eigen lichaam afstotingsverschijnselen gaat vertonen t.o.v. het getransplanteerde orgaan? Drs. V. lijkt angstig veel op het type leraar waarvan de vakbonden vrezen dat dat het produkt zal zijn van de lerarenopleiding plan-Arends. Voor alle zekerheid bouwde Drs. V. maar meteen een excuus in zijn verhaal, door in een P.S. zijn geschrijf "wat emotioneel" te noemen. Maar die vlieger gaat niet op! Misschien wel voor Da Costa Gomez, die in het vuur van zijn betoog was, maar niet voor iemand die alle tijd heeft om rustig achter zijn schrijfbureau een verhaal in elkaar te zetten. Niettemin hoop ik dat hij van zijn ideeën terugkomt en dat wij hem binnenkort weer kunnen begroeten in onze kringen van gehersenspoelde vakbondsleden, waarvan hij jarenlang op prominente wijze deel uitmaakte.

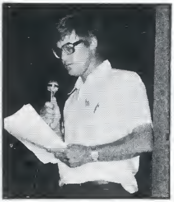
J. Jutten

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Geachte redactie,

Zaterdag j.l. (23 november 1974) was ik aanwezig op de algemene ledenvergadering van de VLA. Deze vergadering was uitgeschreven n.a.v. een aanvrage, ondertekend door 108 leden, waarvan er achteraf 2 geen aanspraak bleken te mogen maken op het lidmaatschap. Ik weet niet wie de initiatiefnemers waren tot deze aanvrage, maar het moet mij wel van het hart, dat deze initiatiefnemers geen gebruik hebben gemaakt van hun recht, maar misbruik. Dit concludeer ik uit de later ver-

kregen inlichtingen, die o.m. zeiden, dat slechts 3 of 4 personen van deze lijst alle vergaderingen hadden meegemaakt. Dus de overige ondertekenaars waren ofwel te onverschillig geweest om de vorige vergaderingen bij te wonen ofwel het waren nieuw aangekomen collega's van elders. Deze laatste groep laat ik verder buiten beschouwing, daar zij gewoon gebruikt zijn door de initiatiefnemers, die ik hierbij wil mededelen dat zij door deze aanvrage aan zichzelf tevens een brevet van onvermogen hebben uitgereikt. Indien zij niet genoeg geïnformeerd waren, ondanks hun vlijtige vergaderingenbezoek, dan ligt dat aan hun zelf en hun bevattingsvermogen.
Het tweede punt, dat ik wil aanroeren is het "forum".

Geen objectieve voorlichting

De leden van de VLA zouden informaties ontvangen van beide partijen in het conflict. Het spijt mij te moeten vaststellen, dat de voorlichting, die gegeven werd door de regeringspartij nogal oppervlakkig was en wat erger is, doorspekt was met zijdelingse aanvallen op de leden van de commissie van 4. Dit noem ik geen objectieve voorlichting, maar demagogie.
Na deze tendentieuze voorlichting was het kalme, beheerste optreden van de VLA-adviseurs, die overigens alleen maar *oud* nieuws vertelden, een verademing. Dat zij alleen oud nieuws vertelden, is begrijpelijk, want het was al zo vaak verteld.

De heer Van Megen

Na de vragen, die afgevuurd werden op de deelnemende partijen achter de tafel, kwam tenslotte de rondvraag.
Ondergetekende was tot dat moment er nog steeds van overtuigd, dat beide partijen het eerlijk meenden met de lerarenopleiding, doch dat er alleen een verschil van inzicht was over de aanpak van deze opleiding. In deze trant heeft ondergetekende zich dan ook uitgelaten tijdens die rondvraag. Achteraf heb ik dit betreurd, geachte redactie, want bij een van de volgende sprekers tijdens de rondvraag, ontstond er een incident, dat ik in een dergelijk gezelschap voor onmogelijk had gehouden. Een van de forumleden ontzag zich niet om een lid van de andere partij persoonlijk aan te vallen in zijn werk. Het aldus onbetamelijk aangevallen lid was de heer Da Costa Gomez, die ik hierbij wil verzekeren van het feit, dat niet alle aanwezigen dit ongepaste optreden goedkeurden. Dit bleek trouwens ook uit de reacties in de zaal.
Tot slot wil ik toch de hoop uitspreken, dat beide partijen tot een overeenkomst zullen geraken en dat de Antilliaanse lerarenopleiding een werkzaam aandeel zal krijgen in de vorming van de Antilliaanse jeugd.

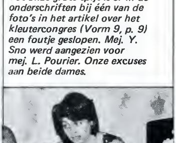
J. v. Megen

RECTIFICATIE

Y. SNO

Tot onze grote spijt is er in de onderschriften bij één van de foto's in het artikel over het kleutercongres (Vorm 9, p. 9) een foutje geslopen. Mej. Y. Sno werd aangezien voor mej. L. Pourier. Onze excuses aan beide dames.

L. POURIER

KLEUTERONDERWIJS

MÉÉR DAN VOORBEREIDEN EN ZOET HOUDEN

door b. richardson, directrice kleuteropleiding aruba

Sektie V.O. of moet het zijn K.O.? De afkorting V.O. staat voor "Voorbereidend Onderwijs". De wet op de lagere school (1935) spreekt van "Voorbereidende klassen". Deze voorbereidende klassen waren verbonden aan een lagere school, taak was: de kleuters daar opvangen, zoet houden, wat leren tellen en versjes opzeggen, maar nog meer: de kleuters vaak herinneren aan de eerste klas van de lagere school.
Naar mijn weten bestaan deze "voorbereidende klassen" niet meer. Men heeft ingezien dat de kleuter er recht op heeft in de eerste plaats als *kleuter* te bestaan en te leven en niet als "toekomstig lagere schoolkind".
Het is belangrijk dat de *kleuterfase* als ontwikkelingsstadium in het proces van menswording betekenis heeft in *zichzelf*. Bij deze psychologische gefundeerde visie wordt uitgegaan van het ontwikkelingsverloop van het kind. Dit is uiteraard iets anders dan uitgaan van de school. Gezien de moderne opvattingen over opvoeding en onderwijs kunnen we de doelstelling van de kleuterschool als volgt omschrijven:
Rekening houden met de kenmerkende eigenschappen van zijn ontwikkelingsfase, wordt de kleuter in zijn lichamelijk, geestelijk, gevoelsmatig en sociaal functioneren zodanig door de kleuterleidster in zijn groeiproces begeleid, dat hij zich een voor hem bruikbaar beeld van zichzelf en van de hem omringende wereld kan vormen, ter ondersteuning van zijn verdere ontwikkeling.

We zien dus een begeleiding van het ontwikkelingsproces bij het jonge kind. In de complexheid van de totale persoonlijkheid kunnen uiteraard deze aspecten (lichamelijke, geestelijke, het emotionele, het sociale) niet wezenlijk gescheiden worden; ze hangen nauw samen met elkaar en beïnvloeden elkaar voortdurend.

De aktiviteiten in de kleuterschool kunnen echter zo ingedeeld worden dat bepaalde bezigheden hoofdzakelijk gericht zijn op één van de genoemde aspecten.

Bijvoorbeeld:
— Het geleide spel binnen (vroegere kleutergymles) is hoofdzakelijk gericht op het lichamelijke aspect.

Neveneffecten:
— De kleuter leert zich ook aanpassen aan de groep, rekening houden met de ander (sociaal aspect).
— Passief en actief taalbezit wordt verrijkt.
— Leert spelenderwijs opdrachten uitvoeren.
Deze twee laatste is geestelijk aspect.

Het is niet mijn bedoeling om hier een psychologisch-didaktische verhandeling te geven, maar alleen om te laten zien dat het kleuteronderwijs méér inhoudt dan een voorbereidend onderwijs op de z.g. basisschool.
Daarom stel ik de VLA-leden voor, die bij het kleuteronderwijs werken, de naam "sektie V.O." te veranderen in "sektie K.O."

SEMINAR: IDEOLOGIE van de CLAT

De Arubaanse delegatie die aan het seminar over de ideologie van de CLAT deelnam, bestond uit zes vertegenwoordigers van vier vakbonden (VLA, ANAAB, BEBA, GABA), die bij de FESINA aangesloten zijn.
Dit seminar dat van 18 t/m 24 november, onder auspicien van INFOSCAR (het vormingsinstituut voor het Caribisch gebied) aan de UTAL (de universiteit voor arbeiders van Latijns-Amerika) werd gehouden, omvatte vier cycli.

In de eerste cyclus behandelde E. Cova van de VLC de historische ontwikkeling van het kapitalisme, vanaf het mercantilisme tot het tegenwoordige imperialisme. Deze ontwikkeling projecteerde hij op het Caribisch gebied. Hierbij gaf hij een analyse van de structuur en het mechanisme van het kapitalisme en actualiseerde hij hoe het Amerikaanse, Nederlandse kapitalisme en kolonialisme zich in de Nederlandse Antillen manifesteert.

In de tweede cyclus behandelde Oscar Martinez, docent aan de UTAL, de Ideologie van de CLAT, uitgaande van de waarden en principes van de CLAT. Hierbij gaf hij om verwarringen te vermijden scherpe definities van kernbegrippen als: doctrine, ideologie, strategie en tactiek.
Uit deze uiteenzettingen bleek de onverenigbaarheid van de waarden en principes van de CLAT en die van het kapitalistisch systeem.
De CLAT aanvaardt ook het communistische systeem niet, maar als arbeidersbeweging werkzaam in Latijns-Amerika, waartoe ook het Caribisch gebied gerekend wordt, ziet zij zich geconfronteerd met het feit dat Latijns-Amerika afhankelijk is van de overheersing van het Noordamerikaanse en Europese imperialisme.

In de derde cyclus behandelde Emilio Máspero, secretaris-generaal van de CLAT, de strategie en het strategisch doel van de arbeidersbeweging. In deze uiteenzetting stond centraal het begrip: Poder Organizado (de georganiseerde macht van de werknemers), die een conditio sine qua non is voor de neutralisering van het kapitalistische systeem, zodat "La Nueva Sociedad" (de nieuwe gemeenschap) tot stand gebracht kan worden. In die nieuwe gemeenschap zal de mens zich dan integraal kunnen verwezenlijken.

In de vierde cyclus zette Eduardo García, vice-secretaris-generaal van de CLAT, uiteen hoe een werkplan geconstrueerd wordt. Hiervan uitgaande moesten de werkgroepen een werkplan maken voor het tweede congres van de COTAN en voor het functioneren van de COTAN.
De COTAN (confederatie van werknemers van de Nederlandse Antillen), die in 1970 werd opgericht en deel uitmaakt van de strategie van de Poder Organizado), werkt nog niet. Bij de bespreking van de werkplannen rees het acute probleem van de politieke infiltratie in de vakbonden (vooral in de Arubaanse vakbonden). Het is duidelijk dat deze infiltratie de desintegratie van de Nederlandse Antillen in de hand wil werken en daardoos een ernstig gevaar vormt voor de eenheid van de Antilliaanse werknemersorganisaties. Het is dan ook zaak om op korte termijn de bestrijding van de politieke infiltratie te entameren.
In het kader hiervan zal het INEFORSIN (het vormingsinstituut van de FESINA) half december een seminar of meer organiseren, waarin de ideologie van de CLAT weer aan de orde zal zijn.

P. R. Velásquez